

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/20/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116203315
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7116203315.2

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa T. W., B.. XX.X.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matka T.. U. W.Á. U., B.. XX.XX.XXXX, X. P. X, W. a otec Y. W., B.. XX.X.XXXX, X. L. U.Š. X, W., - X., zast. JUDr. Iveta Rajtáková, advokátka so sídlom Štúrova 20, Košice, v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

Otec je oprávnený stretávať sa s mal. T. W., B.. XX.X.XXXX každý pondelok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod., každú stredu v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod. a každú nedeľu v čase od 9.00 hod. do 13.00 hod..

Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať ho otcovi pred svojim bytom v čase určenom na začiatok styku.

Otec je oprávnený v určený čas maloleté dieťa pred bytom matky prevziať a povinný odovzdať ho na tom istom mieste matke v čase určenom pre koniec styku.

odôvodnenie:

Matka návrhom doručeným súdu dňa 11.2.2016 žiadala, aby zveril mal. T. W., B.. XX.X.XXXX do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 320 Eur mesačne. Súčasne navrhla, aby bol otec oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každú nepárnu nedeľu od 14.00 hod. do 16.00 hod..

Návrh matky je vedený na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 11P/20/2016.

Na Okresnom súde Košice I je vedené konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa pod sp. zn. 11P/11/2016.

Konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené.

Otec s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia doručeného súdu dňa 10.3.2016 žiadal, aby upravil stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom každý pondelok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod., každú stredu v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod. a každú nedeľu v čase od 9.00 hod. do 13.00 hod..

Otec v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uviedol, že s matkou maloletého dieťaťa sú manželia od 11.10.2014. Mal. T. sa narodil ako jediné dieťa dňa 13.2.2015.

Napriek tomu, že sa s matkou maloletého dieťaťa zoznámil približne rok pre uzavretím manželstva, už od počiatku spolužitia sa začali v spoločití prejavovať problémy, ktoré podľa jeho názoru vyplývali z toho, že matka maloletého dieťaťa nebola zvyknutá zdieľať s nikým spoločnú domácnosť, správala sa ku

nemu šikanóznym a ponižujúcim spôsobom. Toto správanie sa nezmenilo ani po narodení syna. Matka maloletého dieťaťa sa vyjadrovala na jeho adresu vulgárne, vo svojich vyjadreniach sa neobmedzovala ani v prítomnosti syna a nie raz sa stalo, že na neho kričala v jeho prítomnosti, čo vyvolalo u syna plač a viditeľný stres. Napriek tomu, že matku maloletého dieťaťa opakovane upozornil, že takéto správanie je v prítomnosti dieťaťa krajne nevhodné, bagatelizovala to tvrdením, že dieťa si takéto veci nevšimá. Už v novembri 2015 opustil spoločnú domácnosť a mal v úmysle riešiť situáciu rozvodom a úpravou výkonu rodičovských práv.

Matka dieťaťa ho však presvedčila, aby sa vrátil.

Očakával, že k spolužitiu dôjde k zmene a matka dieťaťa si uvedomí nevhodnosť už opísaného spolužitia, ktoré vytváralo výchovné prostredie pre maloletého syna.

Situácia sa však veľmi rýchlo vrátila do predošlých kolají a opätovne v decembri 2015 odišiel zo spoločnej domácnosti.

Matka maloletého dieťaťa ho opäť presvedčila k návratu, no už necelý deň po ňom sa opäť prejavila pre ňu typickým spôsobom, urážala ho, kričala na neho pred synom nedbajúc na to, že pri každom takomto jej výstupe syn usedavo plakal a tieto situácie naňho pôsobili veľmi traumatizujúco.

Snažil sa vydržať tento spôsob spolužitia, pretože mu nadovšetko záleží na tom, aby mohol byť v čo najbližšom kontakte so synom, podieľal sa na jeho výchove a mal možnosť bezprostredne sledovať a zažívať jeho vývoj a vychovávať z neho čo najlepšieho človeka.

Koncom januára tohto roku sa však situácia stala neznesiteľnou a definitívne si uvedomil, že pre syna je prostredie, v ktorom je od útleho veku svedkom verbálnej agresie matky voči nemu krajne nevhodné.

Uvedomil si zároveň, že napriek opakovaným uisteniam matky dieťaťa nie je schopná svoj postoj ani svoje správanie ku nemu zmeniť a vo svojom presvedčení o tom, že jeho ponižovania ňou a opakované agresívne slovné útoky voči nemu sú vhodným a priepustným spôsobom správania, sa nenechá nijako obmedzovať ani prítomnosťou syna a že si celkom zjavne neuvedomuje, že takéto výchovné prostredie je pre syna krajne nevhodné a ohrozujúce jeho ďalší vývoj. Vzhľadom na útlý vek dieťaťa si myslí, že by nebolo vhodné pokiaľ by nebolo v starostlivosti matky. Aj keď tá prejavila nezvyčajný nízky stupeň porozumenia voči tomu, že agresia hoci aj verbálna voči jednému z rodičov ako osobne, ku ktorej má dieťa bazálnu citovú väzbu, dieťa v jeho vývoji zneisťuje a ohrozuje, očakáva, že tým, že syn nebude svedkom takéhto nevhodného správania matky voči nej v rámci spolužitia, nie je ponechanie v starostlivosti matky pre neho ohrozujúce.

Na druhej strane napriek tomu, že sa od odchodu zo spoločnej domácnosti domáha pravidelným stretnutím zo synom, v priebehu mesiaca február mu bolo umožnené s matkou jediné stretnutie so synom a to na dve hodiny v domácnosti matky.

Po naliehaní na umožnení ďalšieho styku mu matka umožnila ďalšie stretnutie 6.3.2015 opäť v jej domácom prostredí na čas približne dvoch hodín. V uvedenom čase bola u matky návštevu, dieťa doslovne putovalo z ruky do ruky a takýmto priebehom styku bol úplne popretý jeho zmysel, teda kontakt s ním, vnímanie a prežívanie vzájomnej blízkosti a zdieľanie spoločných aktivít.

Ako už uviedol jeho najvyšším záujmom je, aby sa napriek rozchodu s matkou dieťaťa mohol naďalej podieľať na výchove syna v rozsahu, ktorý zodpovedá úlohe otca.

Maloletý syn je vo veku kedy prerušenie kontaktu s ním môže znamenať výrazné oslabenia prirodzeného puta, ktoré medzi nimi existuje.

Je zrejmé, že s matkou dieťaťa sa nie je možné dohodnúť na takom styku, ktorý by umožňoval participáciu na jeho výchove a udržiavanie rovnocenného styku medzi ním bez jeho prerušenia napriek tomu, že spolužitie jeho a matky dieťaťa sa rozpadlo.

Z doposiaľ uvedeného vyplýva, že existujú podmienky na nariadenie predbežného opatrenia, keďže neumožňovaním styku s maloletým dieťaťom zo strany matky, jeho obmedzovania na návštevu jedenkrát

za mesiac v prítomnosti matky, či dokonca iných osôb je stavom, ktorý bezprostredne ohrozuje záujem maloletého dieťaťa na starostlivosť a výchovu oboch rodičov a na rovnocenný, pravidelný a rovnoprávny styk dieťaťa s oboma rodičmi.

Podľa ust. § 102 O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

V konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, úkony podľa odseku 1 vykoná aj bez návrhu.

Po začatí konania môže súd na návrh zabezpečiť dôkaz vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva; ustanovenia § 78b ods. 1, § 78c, § 78d ods. 1, 2 a 4, § 78e, § 78f ods. 1 písm. b), c), ods. 2 až 6, § 78g a 78h sa použijú primerane.

Podľa ust. § 75 ods. 1,2,3 O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Ak návrh nemá všetky náležitosti podľa odseku 2, súd postupuje podľa § 43 a v uznesení uvedie vady návrhu; to neplatí na konanie, ktoré môže začať súd i bez návrhu.

Podľa ust. § 75 ods. 5, veta prvá O.s.p., ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2

Podľa ust. § 75 ods. 8 O.s.p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Podľa ust. § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p., Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa ust. § 77 ods. 1 O.s.p., predbežné opatrenie zanikne, ak

- a) navrhovateľ nepodal v súdom určenej lehote návrh na začatie konania;
- b) sa návrhu vo veci samej nevyhovelo;
- c) sa návrhu vo veci samej vyhovelo a uplynulo 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia o veci;
- d) uplynul určený čas, po ktorý malo trvať.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel predbežného opatrenia, ktorým je predbežná rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Predbežné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia

bol ohrozený. Predbežné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným opatrením lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Posúdenie či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením predbežného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o výkone predbežného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný.

Podľa ust. § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby zo strany otca bola aspoň osvedčená danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej a dočasnej úpravy. Vychádzajúc z obsahu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd dospel k záveru, že otec preukázal potrebu nariadiť predbežné opatrenie. Maloleté dieťa sa nachádza v starostlivosti matky, pričom otec nežije s nimi v spoločnej domácnosti. Na Okresnom súde Košice I prebieha konanie o rozvod manželstva rodičov maloletých detí, ktoré doposiaľ nie je skončené. Keďže v danom prípade došlo k rozpadu rodiny a rodičia sa nevedia dohodnúť ohľadne stretávania sa otca s maloletým dieťaťom a za súčasného stavu, keď maloleté dieťa sa nachádza v starostlivosti matky, je potrebné upraviť predbežný styk otca s maloletým dieťaťom. Otec má jediný priestor na realizáciu rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa práve v čase jeho styku. Vzájomný radosť rodiča a dieťaťa z blízkosti toho druhého je základným prvkom rodinného života. Je chránená článkom 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z tohto článku vyplýva tiež pozitívny záväzok štátu chrániť záujmy rodiny a prispievať aktívne k udržiavaniu a obnoveniu rodinno-právnych väzieb. Vyhliadky na vytvorenie takýchto väzieb sa postupne znižia a napokon zaniknú a k biologickému rodičovi a dieťaťu nie je dovolené stykať sa alebo len tak zriedka, že žiadne prirodzené puto nemá nádej medzi nimi vzniknúť. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že „je v záujme dieťaťa, aby dodržiaval rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov“, resp. „že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča“. Vzhľadom k tomu, že vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa sú vážne narušené, čo vyplynulo tak z návrhu na rozvod manželstva ako aj z návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, je v záujme dieťaťa, aby bol zachovaný jeho vzťah nielen k matke ale aj k otcovi.

Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže rodičia maloletého dieťaťa nie sú schopní sa dohodnúť rozhodol autoritatívny súd s tým, že presne vymedzil čas a miesto odovzdania prevzatia dieťaťa oprávneným rodičom a povinnosť druhého rodiča na stretávanie dieťa riadne pripraviť. Právo styku vychádza z Ústavy SR, keď v zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy SR „starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodiča; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť“. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté dieťa možno od rodiča odlúčiť proti vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona. Na základe uvedeného je súd toho názoru, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby boli naďalej zachované jeho rodinné vzťahy s otcom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 O.s.p.).